

**Guia docent de l'assignatura "Dret del treball I"****2011/2012**

Codi: 100489

Crèdits ECTS: 6

| Titulació                  | Pla                               | Tipus | Curs | Semestre |
|----------------------------|-----------------------------------|-------|------|----------|
| 2500258 Relacions laborals | 806 Graduat en Relacions Laborals | FB    | 1    | 2        |

**Contacte**

Nom : Ricardo Esteban Legarreta

Email : Ricardo.Esteban@uab.cat

**Utilització d'idiomes**

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

**Prerequisits**

Als efectes d'un adequat seguiment de Dret del Treball I, és de gran interès un bon coneixement i comprensió, per part de l'alumnat, de les institucions bàsiques objecte del programa de Dret Civil i Dret Constitucional. Alhora, el seguiment de la disciplina comporta l'aprofundiment adequat de les matèries previstes a Història del Dret i de les institucions, integrada a la primera part del curs acadèmic

**Objectius i contextualització**

Dret del Treball I és una assignatura que s'imparteix al segon quadrimestre del primer any de carrera. Es tracta d'una assignatura que serveix per tal que l'alumne adquireixi nocions bàsiques una matèria -El Dret del treball en sentit ampli-- essencial dins el grau. Així, el Dret del Treball I té la utilitat acadèmica d'encetar els grans temes que després seran desenvolupats en les diverses assignatures a càrrec de la unitat de Dret del Treball i de la Seguretat Social. En aquest sentit, Dret del Treball I és la base a partir de la qual es desenvoluparà, d'una banda, Dret del Treball II i III; i d'una altra, Dret Sindical. A més a més, aquesta aportació formativa tindrà incidència en altres assignatures pertanyents a l'àmbit general del Dret del Treball.

Des de la perspectiva formativa, Dret del Treball I pretén de l'estudiant l'assoliment de diversos objectius entre els quals destaquen particularment:

- Identificar l'objecte, les fonts i els principis del Dret del Treball.
- Diferenciar entre els diversos subjectes que interactuen en l'àmbit del Dret del treball.
- Identificar el dret de la llibertat sindical, el seu àmbit subjectiu i seves manifestacions així com el dret d'associació empresarial.

**Competències i resultats d'aprenentatge**

**1680:E01 - Identificar les bases de les principals àrees de relació jurídica i d'organització en el camp del treball humà.**

1680:E01.08 - Identificar les fonts del dret del treball.

**1680:E02 - Identificar, analitzar i resoldre els problemes i les situacions complexes des d'una perspectiva interdisciplinària (econòmica, històrica, jurídica, psicològica, sociològica).**

1680:E02.04 - Analitzar les diferències entre la legislació del treball i el dret del treball. Resoldre les qüestions sorgides en el desenvolupament del sindicalisme.

1680:E02.06 - Analitzar els conceptes de treballador, empresari, sindicat i patronal. Resoldre els problemes presentats en els casos pràctics.

**1680:E03 - Reconèixer les qüestions laborals i de la seguretat social i aplicar la legislació i els criteris jurisprudencials als supòsits que es presentin a la pràctica.**

1680:E03.03 - Analitzar i resoldre les qüestions laborals, aplicant la legislació i els criteris jurisprudencials.

**1680:E15 - Contextualitzar els esdeveniments socials des d'un punt de vista històric.**

1680:E15.02 - Descriure els pressupòsits ideològics de la legislació i el dret del treball.

1680:E15.03 - Relacionar els antecedents preliberals de la normativa laboral amb l'intervencionisme en les relacions de treball.

**1680:T01 - Treballar de manera autònoma.**

1680:T01.00 - Treballar de manera autònoma.

**1680:T02 - Organitzar i gestionar la planificació del temps.**

1680:T02.00 - Organitzar i gestionar la planificació del temps.

**1680:T06 - Convèncer els altres del punt de vista propi.**

1680:T06.00 - Convèncer els altres del punt de vista propi.

**1680:T08 - Redactar i formalitzar informes i escrits.**

1680:T08.00 - Redactar i formalitzar informes i escrits.

**1680:T11 - Treballar en equip.**

1680:T11.00 - Treballar en equip.

## Continguts

### LLIÇÓ 1

#### CONCEPTE, FUNCIÓ I OBJECTE DEL DRET DEL TREBALL

1. Concepte i contingut del Dret del Treball

2. Delimitació de l'objecte de regulació del Dret del Treball

2.1 Pressupòsits substantius: voluntarietat, alienitat, subordinació i retribució salarial

2.2 Pressupòsits adjectius: exclusions i incusions

3. Supòsits afins

3.1 El treball autònom: concepte i tipologia

3.2. Contractes utilitzats en el treball autònom: execució d'obra i prestació de serveis

3.3 Altres supòsits afins: beques formatives i parceria agrària.

### LLIÇÓ 2

#### FONTS ESTATALS

1. Fonts del Dret del Treball

2. Constitució espanyola i Dret del Treball

2.1 Constitucionalització dels drets laborals

2.2 Contingut laboral de la Constitució de 1978: sistematització i garanties

2.3 Drets fonamentals de la persona i Dret del Treball

2.4 Repartiment competencial entre Estat i Comunitats Autònomes

3. Les lleis

4. Normes reglamentàries

LLIÇÓ 3

FONTS PROFESSIONALS, SUPLETÒRIES I INDIRECTES

1. El conveni col·lectiu

2. El costum laboral

3. La jurisprudència

4. El poder de direcció de l'empresari com a element regulador de la relació de treball.

5. La autonomia de la voluntat.

5.1 Manifestacions de l'autonomia de la voluntat.

5.2. Principi d'irrenunciabilitat dels drets del treballador.

LLIÇÓ 4

APLICACIÓ DE LES NORMES LABORALS

1. Jerarquia de les normes laborals

2. Interpretació de les normes laborals i principi protreballador

3. Principis d'aplicació de les normes laborals

3.1 Concurrencia de normes i principi de norma més favorable

3.2 Successió temporal de normes i principi de condició més beneficiosa

3.3 Principi d'irrenunciabilitat dels drets del treballador (remissió).

LLIÇÓ 5

ADMINISTRACIÓ LABORAL

1. Intervenció administrativa a l'àmbit laboral.

2. Organització i competències

2.1 Estructura orgànica i funcional de l'administració laboral: central, perifèrica i institucional

2.2 Inspecció de Treball i de la Seguretat Social

2.3 Administració laboral de les Comunitats Autònomes

3. Potestat sancionadora: infraccions i sancions

LLIÇÓ 6

JURISDICCIO DE L'ORDRE SOCIAL

1. L'ordre jurisdiccional social

## 2. Procés laboral

### 2.1 Configuració: principis i parts

### 2.2 Actes d'evitació

### 2.3 Inici, desenvolupament i finalització

## 3. Mitjans d'impugnació

## LLIÇÓ 7

### SUBJECTES DEL CONTRACTE DE TREBALL

#### 1. El treballador

##### 1.1 Concepte i tipologia

##### 1.2 Pluralitat subjectiva: contracte de grup

#### 2. L'empresari

##### 2.1 Concepte i tipologia

##### 2.2 L'empresa i el centre de treball

##### 2.3 Grup d'empreses

## LLIÇÓ 8: EL DRET DE LLIBERTAT SINDICAL

#### 1. Concepte

#### 2. Fonts. Configuració constitucional de la llibertat sindical i desenvolupament legislatiu

#### 3. Manifestacions. Llibertat sindical individual i col·lectiva

#### 4. Àmbit subjectiu: inclusions, limitacions i exclusions

#### 5. Contingut. Dret d'afiliació, dret de no afiliació, dret d'activitat sindical

## LLIÇÓ 9: EL DRET DE LLIBERTAT SINDICAL COL·LECTIVA. EL SINDICAT

#### 1. El sindicat: concepte, funcions i tipologia

#### 2. Règim jurídic del sindicat. Finançament

#### 3. Pluralitat sindical i representativitat

##### 3.1 La representativitat sindical: concepte i Criteris de medició

##### 3.2 Graus de representativitat i competències

## LLIÇÓ 10: EL DRET D'ASSOCIACIÓ EMPRESARIAL

#### 1. Fonament constitucional i desenvolupament normatiu

#### 2. Les associacions empresarials

##### 2.1 Concepte, funcions i tipologia

##### 2.2 Règim jurídic i finançament

## 2.3 Representativitat: concepte, criteris de medició, graus i competències

**Metodologia**

El centre del procés d'aprenentatge és el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es fonamenta en les següents activitats:

**1. Activitats dirigides:**

1.1 Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

1.2. Classes pràctiques: on els estudiants, en grups més reduïts, analitzen i resolen juntament amb el professor casos pràctics prèviament elaborats. Amb caràcter general els casos s'elaboraran a classe tot i que en alguns supòsits la seva preparació es farà per escrit abans de la classe. La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació crítica de la normativa i jurisprudència relacionades amb el contingut essencial explicat a les classes teòriques.

**2. Activitats supervisades:**

Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en aula, d'algunes fitxes de sentències i/o normativa o bé de la realització d'esquemes d'alguns epígrafs de l'assignatura.

**3. Activitats autònomes:**

3.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula (vegeu activitats dirigides 1.2). Es tracta de casos pràctics proposats amb l'antelació suficient pel professor, extret del llibre de pràctiques, o bé de l'elaboració de fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules o altres documents.

3.2. Cerca de bibliografia i jurisprudència instrumental per a la resolució dels casos pràctics. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació

**Activitats formatives**

| Activitat                                    | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                                            |
|----------------------------------------------|-------|------|---------------------------------------------------------------------|
| <b>Tipus: Dirigides</b>                      |       |      |                                                                     |
| Classes magistrals                           | 27    | 1.08 | 1680:E01.08                                                         |
| Classes pràctiques                           | 14    | 0.56 | 1680:E01.08 , 1680:T02.00 , 1680:T11.00 , 1680:T08.00 , 1680:T01.00 |
| <b>Tipus: Supervisades</b>                   |       |      |                                                                     |
| Elaboració de fitxes i de pràctiques en aula | 8     | 0.32 | 1680:E03.03 , 1680:T06.00 , 1680:T08.00 , 1680:T11.00 , 1680:T01.00 |
| <b>Tipus: Autònomes</b>                      |       |      |                                                                     |
| Cerca de documentació i bibliografia         | 5     | 0.2  | 1680:T01.00 , 1680:T02.00                                           |

|                      |    |      |                                                       |
|----------------------|----|------|-------------------------------------------------------|
| Estudi               | 33 | 1.32 | 1680:E01.08 , 1680:E02.04 , 1680:T01.00 , 1680:T02.00 |
| Lectura de textos    | 20 | 0.8  | 1680:E01.08 , 1680:T01.00 , 1680:T02.00               |
| Redacció de treballs | 32 | 1.28 | 1680:T01.00 , 1680:T02.00                             |

## Avaluació

1. SISTEMES D'AVALUACIÓ I DE QUALIFICACIÓ ORDINARIS: combina l'avaluació continuada de les classes pràctiques i la resolució d'un examen final

### 1.1 Avaluació continuada de les classes pràctiques.

Requereix assistir a les classes pràctiques, lliurar els casos pràctics i resoldre a l'aula les activitats avaluable proposades. Se superarà l'avaluació continuada quan s'hagin realitzat cinc dels sis "casos pràctics" que es faran i la mitjana de les qualificacions obtingudes sigui com a mínim de cinc punts (vegeu activitats d'aprenentatge).

### 1.2 Examen final ordinari.

Només es podrà realitzar si s'ha superat l'avaluació continuada. Consistirà en la resolució de cinc preguntes de desenvolupament, cadascuna corresponent a un o més epígrafs i/o subepígrafs del contingut de l'assignatura.

Cadascuna de les preguntes de l'examen es qualificarà de 0 a 10 punts. La qualificació de l'examen s'obtindrà de la mitjana resultant de la puntuació total obtinguda dividida entre cinc.

Quan una o diverses preguntes teòriques tinguin una puntuació inferior a 2 punts, l'examen estarà suspès.

### 1.3 Qualificació de l'assignatura amb el sistema d'avaluació ordinari

La puntuació obtinguda en l'avaluació continuada tindrà un valor del 50% de la qualificació de l'assignatura. La puntuació de l'examen tindrà un valor del 50% de la qualificació de l'assignatura.

Quan s'hagi superat l'avaluació continuada i s'hagi obtingut un mínim de 4 punts a l'examen, la qualificació final de l'assignatura s'obtindrà fent la mitjana corresponent. L'assignatura s'aprovarà amb l'obtenció d'una mitjana mínima de 5 sobre 10.

Atenció: quan la qualificació de l'examen sigui inferior a 4 la nota final serà suspens.

2. SISTEMES D'AVALUACIÓ I DE QUALIFICACIÓ SUBSIDIARIS: l'adquisició de les competències s'avalua mitjançant la realització d'un examen teoricopràctic

L'examen subsidiari, de caràcter teoricopràctic, el podran realitzar els alumnes que hagin optat directament per aquest sistema d'avaluació o que no hagin superat l'avaluació continuada. També el podran realitzar els alumnes que hagin seguit el sistema d'avaluació ordinari i no s'hagin presentat o hagin suspès l'examen ordinari.

L'examen subsidiari constarà de dues parts:

2.1 Una part teòrica que consistirà en la resolució de cinc 5 preguntes de desenvolupament, cadascuna corresponent a un o més epígrafs i/o subepígrafs del contingut de l'assignatura. Cada pregunta es puntuarà de 0 a 10 punts i la nota s'obtindrà de la mitjana corresponent. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota.

Per tal d'aprovar s'haurà d'haver obtingut un mínim de 4 punts a l'examen teòric.

Quan una o diverses preguntes teòriques tinguin una puntuació inferior a 2 punts, l'examen estarà suspès

2.2 Una part pràctica que consistirà en la resolució convenientment fonamentada en dret, d'un supòsit pràctic

amb el contingut temàtic corresponent a la matèria objecte d'examen. Per a la resolució d'aquesta part s'haurà de disposar, com a material de suport, d'un repertori normatiu de Dret del Treball. Aquesta part de l'examen tindrà un valor del 50% de la nota.

En el cas d'alumnes que hagin superat l'avaluació continuada, la nota de la part pràctica estarà integrada per un promig entre el supòsit pràctic realitzat i la nota d'avaluació continuada obtinguda al llarg del curs.

2.3 La qualificació final de l'examen s'obté fent la mitjana de la puntuació obtinguda en les dues parts.

### 3. DATES DELS EXÀMENS

L'examen d'avaluació ordinària es comunicarà mitjançant campus virtual

L'examen subsidiari serà convocat oportunament pel professor a través del campus virtual.

### 4. CONVOCATÒRIES

El nombre de convocatòries està establert en la normativa de permanència.

Tant en els exàmens finals ordinaris com en els exàmens subsidiaris, presentar-se i suspendre o retirar-se després d'haver estat comunicades les preguntes, implica esgotar la convocatòria.

## Activitats d'avaluació

| Activitat                                      | Pes                                                                               | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge                                                                                      |
|------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|-------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Prova escrita                                  | 50 per 100 de la nota/100 per 100 de la nota (si no s'ha fet pràctiques per curs) | 2     | 0.08 | 1680:E01.08 , 1680:E02.04 , 1680:E02.06 , 1680:E15.02 , 1680:T01.00 , 1680:T02.00 , 1680:E15.03 , 1680:E03.03 |
| Realització de pràctiques en classe presencial | 50 per 100 de la nota                                                             | 9     | 0.36 | 1680:E03.03 , 1680:T06.00 , 1680:T08.00 , 1680:T11.00 , 1680:T01.00                                           |

## Bibliografia

### Bibliografia general:

- Compendio de Derecho del Trabajo (Tomo I - Fuentes y Relaciones colectivas): Albiol Montesinos, I., Camps Ruiz, L.M., López Gandía, J. i Tomás Sala Franco. València, Tirant lo Blanch, última edició
- Compendio de Derecho del trabajo (Tomo II - Contrato Individual): Albiol Montesinos, I., Camps Ruiz, L.M., López Gandía, J. i Tomás Sala Franco. València, Tirant lo Blanch, última edició
- Curso de Derecho del Trabajo: Ramírez Martínez, J.M., García Ortega, J., Goerlich Peset, J.M., Pérez de los Cobos, F. i Sala Franco, T. València, Tirant lo Blanch, última edició
- Derecho del Trabajo: Alonso Olea, M., Casas Baamonde, M.E. Madrid, Civitas. Última edició
- Derecho del Trabajo: Martín Valverde, A., Rodríguez-Sañudo, F. i García Murcia, J. Madrid, Tecnos, última edició
- Derecho del Trabajo: Montoya Melgar, A. Madrid, Tecnos, 2007
- Derecho del Trabajo: Palomeque López, M.C. Madrid, Centro de Estudios Ramon Areces, última edició

### Bibliografia classes pràctiques:

- PÉREZ AMORÓS, F. i SOLÀ MONELLS, X. (Dirs.): *Materials per a l'aprenentatge del Dret del Treball (Adaptats a l'Espai Europeu d'Educació Superior) 4ª Edició*, Col·lecció Materials número 193, Servei de Publicacions de la UAB, 2011

Es pot consultar en el llibre de pràctiques una **bibliografia específica** per a cada matèria.

**Normativa:**

- Legislación social básica. Ed. Civitas, 2011
- Legislación laboral y de Seguridad Social. Ed. Tecnos, 2011
- Legislación laboral y de Seguridad Social. Ed. Aranzadi, 2011

**Enllaços web:**

[www.mitin.es](http://www.mitin.es) Ministeri de Treball i Immigració.

[www20.gencat.cat/porta/site/treball](http://www20.gencat.cat/porta/site/treball) Departament d'Empresa i Ocupació (Generalitat de Catalunya)

[www.ilo.org](http://www.ilo.org). Organització internacional del treball.

[www.westlaw.es](http://www.westlaw.es). Base de dades westlaw.